

Nr 1053

Av fru Eriksson i Stockholm m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 171, angående reformering av de gymnasiala skolorna m. m.

I Kungl. Maj:ts proposition 1964: 171 angående reformering av de gymnasiala skolorna m. m. föreslås att ämnet *m a t e m a t i k* i förhållande till vad gymnasieutredningen i sitt betänkande SOU 1963: 42 erhålligt förordat på naturvetenskaplig och på teknisk studiekurs tilldelas en veckotimme mindre eller sammanlagt 15 veckotimmar i stället för av gymnasieutredningen föreslagna 16 veckotimmar. Redan gymnasieutredningens förslag innebar en minskning av utrymmet för matematiken på den naturvetenskapliga linjen med 4 i jämförelse med det timal ämnet förfogar över i dag på matematisk gren inom allmänt gymnasium, men däremot en viss, men ytterst betydelsefull, ökning i jämförelse med nuvarande timal på biologisk gren och på tekniskt gymnasium. Denna minskning på den naturvetenskapliga linjen — som liksom sin nuvarande motsvarighet, den matematiska grenen inom det allmänna gymnasiet, är den främsta rekryteringsbasen för de tekniska högskolorna — kunde mot bakgrunden av den allmänna timalssänkning som gymnasieutredningen förordade tolereras. Härtill kom att gymnasieutredningen för sin del förordat en väsentlig modernisering av lärostoffet i matematik, som av remissmyndigheterna genomgående hälsats med stor tillfredsställelse.

Sålunda har enligt propositionen *s k o l ö v e r s t y r e l s e n* bl. a. framhållit, att utredningens plan präglas av en tydlig strävan att med hjälp av ett sovrat och väl valt stoff låta väsentliga metoder och begrepp träda i förgrunden samt att lärarkollegiet vid tekniska högskolan i Stockholm uttalat att målsättningen i ämnet syntes föredömlig från högskolans synpunkt. Det av gymnasieutredningen föreslagna timtalet för matematik, 16 veckotimmar, är emellertid ett absolut minimum. En ytterligare minskning måste medföra svåra konsekvenser för den högre utbildningen, särskilt vid de tekniska högskolorna. Oavsett vilken del av matematikkursen, som drabbas, är det fråga om en minskning av tiden för övning i matematiskt tänkande och i räknefärdighet. För de tekniska högskolorna måste detta medföra betydande ändringar i timplanen och med säkerhet förlängning av studietiden för det stora flertalet studerande.

Mot bakgrunden av de svåra konsekvenser en ytterligare reduktion för matematiken skulle innebära är det av största vikt att ämnet får till dispo-

sition det timal gymnasieutredningen tänkt sig på såväl den naturvetenskapliga som den tekniska studiekursen. Timaltet för matematik bör alltså på båda studiekurserna ökas med en veckotimme i förhållande till vad som förordas i propositionen nr 171. Någon ökning av det totala timaltet på studiekurserna som kompensation härför torde icke böra övervägas. I stället bör en reduktion ske av andra ämnen inom den föreslagna timplanen. Mycket talar för att de moderna språken — hur angelägna de än är för en naturvetare respektive tekniker — kan tillfredsställande klaras med en förstärkning av 1/2 i stället för 1 veckotimme utöver gymnasieutredningens förslag. Här förordar vi alltså att 1/2 veckotimme överföres från de moderna språken till matematiken. Härutöver kan flera alternativ för att skapa underlag för matematikens andra halvtimme övervägas. Ett är att ytterligare minska antalet timmar till förfogande med 1/2 veckotimme. Ett annat är att minska exempelvis timaltet för ämne inom den humanistiska sektorn utöver språken. Det torde böra ankomma på vederbörande utskott att inom den allmänna avvägning av timaltet för samtliga ämnen som bör göras inom utskottet finna utrymme för den andra halvtimme som alltså erfordras för matematiken.

Här torde som en allmän bakgrund böra återges en sammanställning av timaltet i vissa ämnen enligt gymnasieutredningen och enligt propositionen nr 171.

M a t e m a t i k

Naturvetenskaplig studiekurs			Teknisk studiekurs		
	GU	Prop. 171		GU	Prop. 171
Åk 1	5	5		5	5
» 2	5	5		5	5
» 3	6	15		6	15
	<hr style="width: 100%;"/>			<hr style="width: 100%;"/>	
	16	15		16	15

R e l i g i o n s k u n s k a p

	GU	Prop. 171		GU	Prop. 171
Åk 1	—	—		—	—
» 2	1,5	2		—	} 2
» 3	—	—		—	
	<hr style="width: 100%;"/>			<hr style="width: 100%;"/>	
	1,5	2		—	2

M o d e r n a s p r å k

	GU	Prop. 171		GU	Prop. 171
Åk 1	10	10		6	6
» 2	5	5		5	5
» 3	2	3		—	1
	<hr style="width: 100%;"/>			<hr style="width: 100%;"/>	
	17	18		11	12

¹ Timaltalsminskningen fordrar enligt proposition 171 en motsvarande ändring av kursinnehållet, vilket bör ske främst genom en omläggning och en viss minskning av de avsnitt som behandlar sannolikhetslära och statistik (prop. s. 295).

Timmar till förfogande

	GU	Prop. 171	GU	Prop. 171
Åk 1	1	1	1	1
» 2	1	1	1	1
» 3	2	1.5	1,5	1,5
	<u>4</u>	<u>3,5</u>	<u>3,5</u>	<u>3,5</u>

Med hänvisning till det anförda föreslås,

att riksdagen måtte besluta att ämnet matematik på naturvetenskaplig och teknisk studiekurs i det nya gymnasiet tilldelas ytterligare en veckotimme utöver vad som föreslås i Kungl. Maj:ts proposition 1964: 171, med den reduktion av timtalet för andra ämnen som förordas i motionen.

Stockholm i november 1964

Nancy Eriksson

Bo Martinsson

Erland Carbell

Ingrid Gärde Widemar